

III. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ОРФОГРАФІЇ ТА ГРАМАТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ. РОЛЬ ТЕКСТУ В НАВЧАННІ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

УДК 371.3:811.161.2

ОРФОГРАФІЧНІ ПОМИЛКИ СЕРБСЬКИХ СТУДЕНТІВ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Драгана Василієвич

*Белградський університет, філологічний факультет,
кафедра славістики, відділення української мови, літератури і культури
вул. Студентски трг 3, 11 000, Белград, Сербія
тел.: 381 60 556 00 08
ел. пошта: draganaukrajinistika@gmail.com*

Проаналізовано орфографічні помилки сербських студентів на початковому етапі вивчення української мови як іноземної на матеріалі письмових іспитів з предметів: сучасна українська мова Г-1 (СУМ Г-1) і сучасна українська мова Г-2 (СУМ Г-2), які студенти складають після першого і другого семестрів. Аналіз здійснено з метою виділення типів орфографічних помилок і визначення причин їхнього виникнення, на основі чого запропоновано можливі шляхи усунення цього типу помилок або зменшення їхньої кількості.

Ключові слова: українська орфографія, орфографічні помилки, сербські студенти, початковий етап вивчення, українська мова як іноземна.

У письмових роботах белградських студентів-україністів помітна значна кількість орфографічних помилок і низький рівень загальної грамотності, у результаті чого трапляються випадки, коли студент набирає достатню кількість балів у всіх частинах письмового іспиту (граматичні, лексико-граматичні, лексичні завдання, переклад з української мови на сербську і з сербської мови на українську), але допускає більше 15 орфографічних помилок у диктанті, через що отримує оцінку „незадовільно” і повторно складає іспит під час наступної сесії. Аналіз типових орфографічних помилок дозволить з’ясувати причини їх виникнення і розробити стратегії зменшення їхньої кількості, що сприяє розвитку письмової комунікативної компетенції студентів і успішному складанню іспитів.

Предмет роботи – орфографічні помилки сербських студентів на початковому етапі вивчення української мови як іноземної.

Об’єкт дослідження – орфографічні помилки, допущені студентами першого курсу на іспитах з предметів СУМ Г-1 і СУМ Г-2.

Матеріалами послугували письмові роботи студентів перших курсів, написані під час екзаменаційних сесій у 2011 році (СУМ Г-2) і 2012 році (СУМ Г-1).

Мета дослідження – виявити загальну і середню кількість орфографічних помилок у письмових роботах, з’ясувати причини виникнення помилок і запропонувати стратегії їх уникнення.

У дослідженні застосовані методи кількісного та якісного аналізу даних.

Орфографічні навички як передумова писемної комунікативної компетенції. Сучасна методика вивчення іноземних мов передбачає оволодіння

усіма видами мовленнєвої діяльності: читанням, слуханням (аудіюванням), говорінням і писанням. Найважчим для опанування вважають писання [5]. Це активний, продуктивний вид мовленнєвої діяльності, у межах якого в сучасній методичній літературі розрізняють такі складники:

- навчання техніці письма;
- навчання писемної мовленнєвої діяльності.

Навчання техніці письма передбачає засвоєння каліграфії (правильне засвоєння нового алфавіту), графіки (правильне зображення букв і з'єднання букв у слова), орфографії (перекодування звуків мови в адекватні знаки письма), пунктуації (вживання розділових знаків), тоді як метою навчання писемної мовленнєвої діяльності є застосування лексичних, граматичних і синтаксичних знань і вміння правильно, послідовно, чітко, логічно і стилістично адекватно висловлювати свої думки мовою, яку вивчають [6 : 2010].

Отже, орфографічні навички є однією з передумов формування письмової комунікативної компетенції.

Орфографічні помилки. У процесі засвоєння іноземної мови, попри всі старання, неможливо уникнути помилок. Помилки у вивченні іноземних мов визначають як „відхилення від правильного вживання мовних одиниць і форм у результаті помилкової дії учня” [1], їх поділяють:

1) за рівнями мови: орфографічні, лексичні, фразеологічні, морфологічні, словотвірні, синтаксичні, пунктуаційні, стилістичні, орфоепічні, акцентуаційні аномалії [4];

2) за видом мовленнєвої діяльності: помилки читання, помилки письма, помилки говоріння, помилки аудіювання;

3) за типом мовної інтерференції: інтерлінгвальні (вплив рідної мови на іноземну), інтралінгвальні (помилкові асоціативні зв'язки в системі мови, яку вивчають);

3) за значенням: комунікативно незначимі (помилка не впливає на розуміння змісту повідомлення), комунікативно значимі (помилка ускладнює розуміння змісту або робить його неможливим) [2] та іншими критеріями в окремих роботах.

Ю. В. Красиков до орфографічних помилок зараховує: *заміну букв або слів іншими буквами; пропуск букв, складів; зайві букви у слові; пропуск слів; антиципації; помилки при переносі; „чужий” шрифт; пропуск рядка; перестановку слів, що стоять поряд; поділ одного слова на окремі частини і написання двох слів разом* [3]. Деякі українські автори поділяють орфографічні помилки на власне орфографічні (зумовлені порушенням конкретного правила) і невластиві орфографічні (перестановка букв, описки, пропуск букв та всі інші помилки в словах, „написання яких зазвичай не викликає сумнівів”) [3]. Ми вважаємо, що у процесі вивчення іноземної (української) мови, зокрема на початковому етапі, більшість випадків неправильного написання слова треба вважати орфографічними помилками, оскільки неправильне написання слів, які не сприймаються носіями мови як складні, трапляється дуже часто.¹

Аналіз орфографічних помилок сербських студентів-україністів на початковому рівні вивчення української мови як іноземної. Ми проаналізували письмові роботи студентів першого курсу, а саме:

¹ Хоча частково мотивується такими неорфографічними факторами, як: нездатність адекватно сприймати мову на слух, помилки пам'яті, недостатнє знання лексики, граматики, мовна інтерференція тощо.

▪ письмову частину іспиту з предмета Сучасна українська мова Г-1, що складають студенти після першого семестру вивчення української мови – роботи студентів, які склали цей іспит у 2012 році;

▪ письмову частину іспиту з предмета Сучасна українська мова Г-2, що складають студенти після другого семестру вивчення української мови – роботи студентів, які склали цей іспит у 2011 році.

Студенти складають іспит з предмета СУМ Г-1 після першого семестру вивчення української мови як іноземної, протягом якого вони вивчають такі лексичні теми: знайомство, факультет, родина, будинок, квартира, назви мов, країн і народів, зовнішність і характер, професії, розпорядок дня (будні, вихідні, час), назви місяців, основні формули етикету; такі граматичні одиниці, як називний, місцевий, орудний і давальний відмінки іменників, прикметників, займенників, кількісних і порядкових числівників, теперішній і минулий часи дієслів, різні конструкції; на заняттях з правопису увага зосереджується на правильному засвоєнні українського алфавіту, порівнянні принципів української орфографії з принципами сербської, уживанні апострофа, м'якого знака, написанні я, є, ю, ї, й, щ, дз, дж, розрізненні і / и, г / г / х. Також у рамках предмета СУМ Г-1 студенти мають можливість ознайомитися з фонетичною системою української мови (акцент ставиться на голосні звуки) і фонетичною транскрипцією.

Письмова частина іспиту складається з п'яти типів завдань: диктант (один з диктантів, написаний протягом семестру), граматичні завдання (написати певну граматичну форму запропонованого слова), лексичні завдання (написати слово на основі контексту), лексико-граматичні завдання (написати слово на основі контексту і поставити його у відповідну граматичну форму), переклад (перекласти речення з сербської мови на українську).

Ми опрацювали письмові роботи студентів першого курсу з 2012 року². Загальна кількість робіт – 9 (7 у січні, 2 у квітні; усі студенти склали іспит з першого разу). Це дало нам можливість розглянути орфографічні помилки з погляду типів завдання і причин виникнення.

Таблиця 1

СУМ Г-1	Орфографічні помилки студентів у різних типах завдань					
	Студент	Граматичні	Лексико-граматичні	Лексичні	Переклад	Диктант
1	10	2	9	6	5	32
2	6	4	4	5	4	23
3	8	4	6	8	2	28
4	6	5	7	3	0	21
5	12	7	0	14	3	36
6	10	5	2	8	2	27
7	14	2	3	7	5	31
8	0	0	0	0	0	0
9	16	6	2	7	5	36
Усього	82	35	33	61	23	234

² Одна з особливостей системи вищої освіти в Сербії – наявність шести сесій протягом навчального року і практично необмежена кількість перескладань.

Найбільшу кількість орфографічних помилок допущено під час виконання граматичних завдань (1/3 загальної кількості) і перекладу (самостійне застосування пройденого матеріалу на практиці призводить до плутанини і помилок, оскільки виключається можливість вгадати правильну форму з контексту), у той час як найменшу кількість помилок спостерігаємо в диктантах (це пояснюється тим, що студенти пишуть уже відомий їм текст) і лексичних та лексико-граматичних завданнях (це пояснюється тим, що від студентів вимагають ужити слово в його основній або звичній формі, еквівалентній тим формам, що найчастіше вживалися на заняттях).

Аналізуючи орфографічні помилки за критерієм причин і механізмів їх виникнення, ми виділили такі типи помилок:

- помилки у вживанні графем я, є, ї, ю, щ (*дідусьа, сонцу, вулицю, вулиці*) і написанні подвоєння приголосних (*Німечинна замість Німеччина*), оскільки логіка їхнього вживання суттєво відрізняється від принципів сербської орфографії;

- помилки, спричинені нездатністю сприймати й розрізняти на слух і / ї, і / и, г / х та незнанням правил їхнього вживання (*сільний, аудиторія, економічний, вмие замість вміє, шляги замість шляхи, двоюрідний, племинник*);

- помилки словозміни (-и замість -і у називному відмінку множини прикметників (*зелени, наши, симпатични*); -ий замість -ій у місцевому відмінку однини іменників жіночого роду (*наший, старший, приватний*), сплутування закінчень м'якої та твердої групи (*їхних, ціх, дідуса*); пропущене епентетичне л (*знайомусь, стю*), тощо;

- помилки написання афіксів (*прівіт, пріємно, вікладачем, зхудлий*), зокрема суфікса -ськ-, (-зьк-, -цьк-) (*англійський, польску, інженерского*);

- помилки уваги, так звані описки (*дідсям, Фрації*);

- помилки мовної інтерференції (*пекарі замість пекарні*);

- помилки відкритого / закритого складу (*нічі, двікімнатна*);

- помилки, викликані обмеженістю словникового запасу (диктант: *колохати* замість *коло хати, пов з* замість *повз, років* замість *кроків*);

- помилки сплутування подібних конструкцій (*о восьмій години, до дванадцятій години*);

- помилки написання слів разом – через дефіс – окремо: (*не молодий* замість *немолодий*).

Переважає більшість помилок, допущених студентами, не впливають на розуміння тексту, за винятком декількох комунікативно значимих (диктант: *колохати* замість *коло хати, Біжить Пірат, зморений, схудлий, коли побачив нашу сім'ю і хату, він впов додолу і повз до нас майже сто років*. замість *Біжить Пірат, зморений, схудлий, коли побачив нашу сім'ю і хату, він впов додолу і повз до нас майже сто кроків*.)

Після двох семестрів вивчення студенти складають іспит з предмета СУМ Г-2, у межах якого вони закріплюють уже наявні знання і до них додають нові лексичні теми: дівчата і хлопці, що приготувати (їжа, продукти, фрукти, овочі), ходімо купувати (одяг, взуття), де ти живеш, Україна, Сербія; нові граматичні одиниці: родовий, давальний і знахідний відмінки іменників, займенників, прикметників і числівників, чергування у дієсловах, майбутній час, ступені порівняння прикметників, вираження місця і напрямку, безособові конструкції, нові орфографічні теми: написання префіксів, суфіксів -ськ-, -зьк-, -цьк-, групи приголосних, подвоєння приголосних у корені слова і в похідних словах. На заняттях

з предмета СУМ Г-2 студенти докладно вивчають систему приголосних, фонетичну транскрипцію і фонетичні чергування.

Ми проаналізували 21 письмову роботу (червень – 8, серпень – 4, вересень – 6, жовтень – 3), 14 з яких були повторним складанням. До письмової частини іспиту ввійшли: диктант, переклад диктанту сербською мовою³, граматичні завдання, переклад сербських речень українською мовою.

Таблиця 2

СУМ Г-2	Орфографічні помилки студентів у різних типах завдань			
Студент	Диктант	Граматика	Переклад	Усього
Сесія у червні				
1	0	0	4	4
2	10	6	15	31
3	11	3	11	25
4	5	4	13	22
5	15	6	12	33
6	28	6	18	52
7	18	1	7	26
8	9	8	18	35
Усього	96	34	98	228
Сесія у серпні				
9	7	3	6	16
10	34	1 (неповна робота)	17	52
11	43	неповна робота	неповна робота	43
12	27	3 (неповна робота)	17	47
Усього	111	7	40	158
Сесія у вересні				
13	9	1	16	26
14	7	0	10	17
15	14	4	17	35
16	10	5	12	27
17	25	2	неповна робота	27
18	16	0 (неповна робота)	9	25
Усього	81	12	64	157
Сесія у жовтні				
19	16	1	19	36
20	16	5	22	43
21	11	1	9	21
Усього	43	7	50	100

На другому етапі вивчення української мови як іноземної зростає кількість орфографічних помилок у студентських диктантах (це пояснюється тим, що студенти пишуть незнайомий їм текст, складніший і більший за обсягом, ніж диктант у першому семестрі), кількість орфографічних помилок у граматичних завданнях спадає (хоча кількість власне граматичних помилок зростає), що пояснюється вищим ступенем автоматизації основних орфографічних правил. Кількість орфографічних помилок у перекладі зростає, що можна пояснити збільшенням обсягу лексичних та граматичних одиниць для самостійного опанування.

³ Не є предметом аналізу нашої роботи.

Після аналізу письмових іспитів на другому етапі ми виділили такі типи орфографічних помилок:

- помилки у вживанні графем я, є, ї, ю, щ (у *Лювові, дідуса, князам вирізналися, вулиці, пощастить, окуляри, повторувався*) і написанні подвоєння приголосних (*важають* замість *вважають*, але й *Россія* замість *Росія*, *темноволоссий* замість *темноволосий*);

- помилки, спричинені нездатністю сприймати й розрізняти на слух і / ї, і / и, г / х та незнанням правил їхнього вживання (*видигнув* замість *видихнув*, *прогодила* замість *проходила*; *гитара, ришуче, скількі, готилі, коганцем*);

- помилки словозміни (-ий замість -ій у місцевому відмінку однини іменників жіночого роду (*наший, старший*), сплутування закінчень м'якої і твердої групи (*хлопци, наших, ніх*); -и замість -і у місцевому відмінку однини (*бульвари, квартири, поверси*), тощо;

- помилки написання афіксів (*дистався, разпродаж, рошчарована, рожчарована, людсьтва, найваще*), зокрема суфікса -ськ- (-зьк-, -цьк-) (*английского*) і невміння відрізнити його від звичайних сполучень букв зк, ск (*блузька*);

- помилки уваги (*студети*) і невмотивованої перестановки букв у слові (*інжернеського*);

- помилки мовної інтерференції (*енергічний* замість *енергійний*, *салад* замість *салат*, *Русія / Россія / Руссія* замість *Росія*, *цигарети* замість *сигарети*);

- помилки відкритого / закритого складу (*нічі, двікімнатна*);

- помилки, викликані обмеженістю словникового запасу, деякі слова змінюються до непізнаваності (*диктант: спокільного, памночку, про годили, ви магали, відкривати ме*);

- помилки сплутування подібних конструкцій (*о восьмій години, до дванадцятій години*);

- помилки написання слів разом, через дефіс, окремо: (*не легка, на справді, на завжди, що суботи*);

- помилки написання слів з великої і маленької літери (*Європейський, Польський*);

- помилки вживання м'якого знака й апострофа (*пощастит, стільец, бульварі, девятсот, дес'ять, мясо*).

Перед тим, як порівняти типи і частотність помилок на першому і другому початкових етапах вивчення мови, варто зазначити, що на різновиди і кількість помилок могли впливати й такі фактори, як: індивідуальні характеристики студентів, які складали іспити (повторні складання СУМ Г-2; роботи студентів попередніх курсів, які не склали цей іспит вчасно), вибір викладача, який читав диктант тощо.

Отже, зіставний аналіз орфографічних помилок студентів на іспитах з предметів СУМ Г-1 і СУМ Г-2 дав нам можливість виділити такі тенденції:

- з переходом на наступний етап вивчення мови зменшується кількість помилок у граматичних завданнях;

- кількість помилок, пов'язаних із написанням літер я, є, ї, ю, щ зменшується, тоді як кількість помилок у написанні подвоєння приголосних зростає;

- частка помилок, спричинених нездатністю розрізняти і / ї, і / и, г / х на слух збільшується у порівнянні з першим етапом, приклади стають більш різноманітними; та сама тенденція спостерігається й щодо помилок, пов'язаних із написанням м'якого знака;

- кількість орфографічних помилок, пов'язаних із неправильною словозміною, відносно зменшується;

- кількість помилок, пов'язаних із мовною інтерференцією, збільшується, з'являються приклади інтралінгвальної інтерференції (засвоївши правило написання суфіксів -ськ-, -зьк-, студенти застосовують його і в тих словах, де ск і зк не є прикметниковими суфіксами), приклади інтерлінгвальної інтерференції стають більш різноманітними (крім сербської, спостерігається вплив російської й англійської мов);

- на другому етапі помітно більше помилок, викликаних обмеженістю словникового запасу, такі помилки стають частотнішими і більш різноманітними, ніж на першому етапі;

- комунікативно значимі помилки з'являються частіше на другому етапі (*столиця* замість *століття*, *вправ* замість *прав*, *за* замість *з-за*);

- на другому етапі з'являються помилки у написанні слів з маленької / великої літери, зростає кількість помилок написання слів разом – через дефіс – окремо.

Стратегії усунення і зменшення кількості орфографічних помилок у студентів. На основі аналізу орфографічних помилок, їхньої частотності, причин виникнення пропонуємо такі види робіт, які, на нашу думку, можуть зменшити кількість помилок у студентів:

- періодичне проведення аналізу кількості й типів орфографічних помилок, що їх допускають студенти на заняттях з правопису, у домашніх роботах, на тестах, заліках та іспитах, контролювання прогресу і врахування отриманих результатів у процесі складання програми занять з правопису;

- поглиблене вивчення правил уживання літер і знаків, яких немає в сербській мові (апостроф, ь, я, є, ю, ї, г);

- виокремлення складних пар графем (і-и, і-ї, г-х) і розробка вправ на засвоєння і закріплення правил їхнього вживання;

- поглиблене вивчення правил написання подвоєння в українській мові з використанням наочних матеріалів (презентації, таблиці, схеми), щоб полегшити систематизацію;

- розробка спеціальних матеріалів з орфографії української мови як іноземної з урахуванням рідної (сербської) мови студентів та використання цих матеріалів на заняттях;

- звертання уваги на орфографію під час вивчення граматики (зокрема у процесі вивчення відмінкових форм і закінчень, суфіксів);

- порівняння і чітке розрізнення подібних конструкцій, які часто сплутують студенти (наприклад: *від першої до другої години*, *о першій годині*);

- використання спеціально розроблених текстів з типовими орфографічними помилками на заняттях з метою виправлення і пояснення помилок, що призведе до кращого розуміння і засвоєння правил;

- періодична робота над реальними помилками, у тому числі й орфографічними, на заняттях (наприклад, раз на місяць);

- вибір і адаптація диктантів на основі труднощів, з якими стикаються сербські студенти, замість уніфікованих диктантів для українських школярів (на початковому і середньому етапах вивчення);

- обмеження кількості незнайомих слів у диктантах на початковому етапі;

- урахування індивідуальних відмінностей і потреб студентів (вивчення російської мови та міжмовна інтерференція; проблема розрізнення і/и і т. п) і, за потребою, задавання різних домашніх завдань, проведення консультацій тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азимов Э. Г. Словарь методических терминов (теория и практика преподавания языков) / Э. Г. Азимов, А. Н. Щукин. – СПб : Златоуст, 1999. – 472 с.
2. Балыхина Т. М. Типы ошибок в речи инофона / Т. М. Балыхина, О. П. Игнатъева // Портал поддержки образования в Российской Федерации Testor.ru. Материалы Четвертой Интернет-конференции. – 2006. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.testor.ru/files/Conferens/probl_ur_vlad/ErrorType.doc [30.1.2013]
3. Бондаренко Т. Г. Орфографічна помилка: спроба лінгвістичного переосмислення / Т. Г. Бондаренко // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2001. – Т. 2. – С. 108–111.
4. Курдюк О. О. Помилки та їх види [Текст] / О. О. Курдюк // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2006. – Т. 23. – С. 195–199.
5. Станкевич Н. Розвиток писемного мовлення у студентів-іноземців / Ніна Станкевич // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Львів, 2009. – Вип. 4. – С. 226–237.
6. Чистякова А. Б. Методичні засади навчання іноземних студентів письма у вищому навчальному закладі / А. Б. Чистякова // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. – Х., 2010. – Вип. 16. – С. 255–266.

Стаття надійшла до редакції 05.12.2012

доопрацьована 20. 12.2012

прийнята до друку 10. 01.2013

**ORTHOGRAPHIC ERRORS MADE BY SERBIAN STUDENTS
IN THE EARLY STAGE OF THEIR ACQUIRING UKRAINIAN
AS A SECOND LANGUAGE**

Dragana Vasylijevic

*University of Belhrad,
Faculty of Philology, Department of Slavonic Studies,
Department of the Ukrainian Language, Literature and Culture
3 Studentsky trg, Str., 11000 Belhrad, Serbia
phone: 381 60 556 00 08
e-mail: draganaukrajnistika@gmail.com*

This paper analyses the orthographic errors made by Serbian students in the early stage of their acquiring Ukrainian as a target language. These errors are compiled from exams (in written form) in the following subjects: Contemporary Ukrainian Language G-1 (CUL G-1) and Contemporary Ukrainian Language G-2 (SUJ G-1). These exams are taken after the first and second semesters. This analysis is performed for the purpose of determining types of orthographic errors as well as the reasons for their appearing. On the basis of this research, possible ways of eliminating and lessening the appearance of these errors are suggested.

Key words: Ukrainian orthography, orthographic errors, Serbian students, early stage of acquiring a language, Ukrainian as a target language.

**ОРФОГРАФИЧЕСКИЕ ОШИБКИ СЕРБСКИХ СТУДЕНТОВ
НА НАЧАЛЬНОМ ЭТАПЕ ИЗУЧЕНИЯ
УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА КАК ИНОСТРАННОГО**

Драгана Васи́левич

*Белградский университет, филологический факультет,
кафедра славистики, отделение украинского языка, литературы и культуры
ул. Студентски трг 3, 11 000, Белград, Сербия
тел.: 381 60 556 00 08
эл. почта: draganaukrajinistika@gmail.com*

В работе анализируются орфографические ошибки сербских студентов на начальном этапе изучения украинского языка как иностранного на материале письменных экзаменов по предметам Современный украинский язык Г-1 (СУЯ Г-1) и Современный украинский язык Г-2 (СУЯ Г-2), которые сдаются студентами после первого и второго семестров. Анализ осуществлен с целью выделения типов орфографических ошибок и определения причин их возникновения, на основе чего предлагаются возможные пути устранения этих ошибок или уменьшения их количества.

Ключевые слова: украинская орфография, орфографические ошибки, сербские студенты, начальный этап изучения, украинский язык как иностранный.